

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 60-70

**ຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນ
ຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ**
**The Effect of Access to Nayobai Bank's Credit on Poverty Alleviation in
Northern of the Lao PDR**

Journal of Financial and Monetary Studies (JFMS)

<https://jfms.lci.la/> <https://www.doi.org/10.71026/jfms.2026.010106>

ຈັນທະສຸກ ລາດສະອາດ¹, ອານັນທະລາ ນະຄຽງຈັນ², ຄຳກ້ຽວ ພັນດາວົງ³, ມອນມະນີ ບຸດສະດີ⁴,
ບຸນຊອດ ຟອງສະນິດ⁵, ທອນມີ ແກ້ວກິນນາລີ⁶

Email: Kenlathsaath@gmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ ວັນທີສົ່ງ 31/12/2025 ວັນທີປັບປຸງ 15/01/2026 ວັນທີຕອບຮັບ 29/03/2026 ວັນທີ online 05/06/2026

ບົດຄັດຫຍໍ້

ໃນການສຶກສາ ຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສຶກສາສະພາບລວມຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເພື່ອສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ກໍລະນີສຶກສາ: ແຂວງອຸດົມໄຊ. ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນປະຖົມພູມທີ່ໄດ້ຈາກການລວບລວມແບບສອບຖາມຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຈຳນວນ 392 ຄົນ. ນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະສາດມີຕີ Ordinary Least Square (OLS) ເພື່ອວິເຄາະຄວາມສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມ. ເຮັດການວິເຄາະຜ່ານໂປຣແກຼມ STATA. ຜົນການວັດແທກສະພາບຄວາມທຸກຍາກແບບຫຼາຍມິຕິ (Multidimensional Poverty) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ຄົວເຮືອນຍັງປະເຊີນກັບບັນຫາການຂາດແຄນບາງດ້ານ ໂດຍມີຄົວເຮືອນທີ່ເປັນຄົນທຸກຍາກກວມອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ. ໃນນັ້ນມີການຂາດແຄນສະເລ່ຍ 41.98% ຂອງຕົວຊີ້ບອກທັງໝົດໃນ 3 ດ້ານ (ດ້ານການສຶກສາ, ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ດ້ານມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ) ໂດຍມີລະດັບຄວາມທຸກຍາກລວມຂອງພື້ນທີ່ພາກເໜືອທີ່ເຮັດການສຶກສາແມ່ນເທົ່າກັບ 29.23 ສ່ວນຮ້ອຍ. ຜົນການວິເຄາະຍັງພົບວ່າ ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ໄດ້ແກ່: ປັດໄຈການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ, ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ອາຊີບຊາວກະສິກອນ, ສ່ວນປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນໃນທິດທາງດຽວກັນ ໄດ້ແກ່: ເພດ ແລະ ສະຖານະພາບ. ສຳລັບ ປັດໄຈຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ອາຍຸ ພົບວ່າບໍ່ມີຄວາມສຳພັນກັບລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສຳຄັນທາງສະຖິຕິ.

¹ ພາກວິຊາການເງິນ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ; kenlathsaath@gmail.com

² ພາກວິຊາການເງິນ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ

³ ພາກວິຊາການບັນຊີ ແລະ ກວດສອບ, ສະຖາບັນການທະນາຄານ

⁴ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສາຂາພາກເໜືອ ແຂວງອຸດົມໄຊ

⁵ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສາຂາພາກເໜືອ ແຂວງອຸດົມໄຊ

⁶ ສະຖາບັນການທະນາຄານ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ຄໍາສັບສໍາຄັນ: ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ, ທະນາຄານນະໂຍບາຍ, ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

Abstract

This study, entitled “The Effect of Access to Nayobai Bank’s Credit on Poverty Alleviation in Northern of the Lao PDR”, aims to examine the overall access to credit from Nayobai Bank and its impact on poverty reduction in the northern region, with a case study of Oudomxay province. Primary data were collected from a sample of 392 respondents. The relationship between access to credit and household poverty levels was analyzed using Ordinary Least Squares (OLS) regression models, with data processed through STATA software. The results of the multidimensional poverty assessment indicate that most households continue to experience various deprivations. Approximately 70% of households are classified as poor, with an average deprivation score of 41.98% across three dimensions: education, health, and living standards. The overall poverty level in the studied region was found to be 29.23%. The analysis further revealed that access to credit, education levels, and farmer occupation are significant negative effects on household poverty level, whereas gender and status are positively correlated with household poverty levels. However, family size and age were not found to have statistically significant effects on household poverty level.

Keywords: Access to Credit, Nayobai Bank, Poverty Alleviation.

I. ບົດສະເໜີ

ສປປ ລາວ ແມ່ນປະເທດໜຶ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີອັດຕາຄວາມທຸກຍາກສູງໃນຂົງເຂດປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ, ເປັນປະເທດທີ່ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍເຜົ່າຊົນ, ມີພາສາປາກເວົ້າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ວັດທະນະທຳຍັງຕ່ຳ, ດ້ານການຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ຍັງເຮັດແບບຄອງເດີມຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ, ການປູກຝັງລ້ຽງສັດຍັງເຮັດແບບປະຖົມປະຖານ; ຢູ່ເຂດພູດອຍສ່ວນໃຫຍ່ຍັງອາໄສການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍ, ຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງ ແລະ ພູພຽງທີ່ເຮັດການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດສ່ວນໃຫຍ່ຍັງບໍ່ທັນນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິຊາການໃໝ່ເຂົ້າໃນການຜະລິດພໍເທົ່າໃດ ເວົ້າລວມແລ້ວ ແບບແຜນການທຳມາຫາກິນຂອງປະຊາຊົນຢູ່ຊົນນະບົດ ແມ່ນຍັງຜະລິດແບບເອກະເທດກຸ້ມຕົນເອງພໍໃຜພໍລາວອີງໃສ່ທຳມະຊາດເປັນຫຼັກ, ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການຍັງຈຳກັດ; ໂດຍຍຶດຫມັ້ນໃນອຸດົມການ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊົນຂອງພັກ-ລັດ ທີ່ພະຍາຍາມລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ພາຍໃນປີ 2010, ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດດ້ານການພັດທະນາໃນປີ 2015 ແລະ ນຳພາປະເທດຊາດຫຼຸດຜື້ນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020 ແລະ ສືບຕໍ່ສູ້ຊົນຂ້າມຜ່ານສະຖານະພາບດັ່ງກ່າວໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຂາດຕົວ ໃນປີ 2025, ວຽກງານແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໄດ້ກາຍເປັນພາລະກິດ ແລະ ເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງລັດຖະບານໃນຂົງເຂດວຽກງານພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາລັດຖະບານໄດ້ມີມາດຕະການ, ແຜນງານ, ສຸມທຶນຮອນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃສ່ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍຕິດພັນກັບວຽກງານພັດທະນາຊົນນະບົດ, ກໍ່ຄືການສ້າງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ໂດຍໄດ້ກຳນົດຂອບເຂດຈຸດສຸມບຸລິມະສິດໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ນະໂຍບາຍພິເສດຕໍ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກທີ່ມີເງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ເຂດທີ່ຫມັ້ນການປະຕິວັດເກົ່າ. ເນື່ອງຈາກພູມສັນຖານຂອງປະເທດ ແລະ ການແຈກຢາຍຂອງປະຊາກອນ ເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ອາໄສການເຮັດກະສິກຳ-ປູກຝັງ ເພື່ອລ້ຽງຊີບ ເນື່ອງຈາກຂາດເຂີນທຶນຮອນ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຍັງບໍ່ພຽງພໍໃນການຫັນເປັນການຄ້າເພື່ອສ້າງເປັນລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 60-70

ຈາກສະພາບດັ່ງກ່າວ ທຸກຂະແໜງການລັດ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງຂັ້ນເທິງ ມາເປັນແຜນງານໂຄງການລະອຽດ. ໃນນັ້ນ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກໍ່ເປັນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ຖືເອົາວຽກງານ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການດຳເນີນນະໂຍບາຍສິນເຊື້ອເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ສິນຄ້າ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍໃຫ້ກູ້ຢືມຜ່ານບັນດາ ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ແລະ ທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳ. ສຳລັບ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ແມ່ນເປັນ ທະນາຄານຂອງລັດທີ່ດຳເນີນງານໂດຍບໍ່ສະແຫວງຫາຜົນກຳໄລ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ມີບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການປະຕິບັດຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໂດຍໄດ້ຖືເອົາວຽກນີ້ເປັນສະໜາມຮົບອັນດັບໜຶ່ງ ເພື່ອປົດ ປ່ອຍປະຊາຊົນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍການນຳເອົາເງິນກູ້ດອກເບ້ຍຕໍ່າຂອງລັດຖະບານ ປ່ອຍກູ້ເພື່ອຊຸກຍູ້ ການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກທັງຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຢູ່ຂົງເຂດຊົນນະບົດທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຫຼື ບັນດາ ໂຄງການພັດທະນາທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າປະກອບສ່ວນສ້າງ ວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ, ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຂຽນຫຍໍ້ວ່າ “ທນບ” ແລະ ຂຽນເປັນພາສາອັງກິດ NAYOBY BANK ຫຼື NBB, ໄດ້ຮັບ ການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມໃບອະນຸຍາດ ສະບັບເລກທີ 03/ທຫ, ລົງວັນທີ 15/09/2006, ຂອງຜູ້ວ່າການທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ “ທນບ” ແມ່ນທະນາຄານສະເພາະກິດໜຶ່ງ ເຊິ່ງມີຖານະເປັນນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ມີສຳນັກງານໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່ ອາຄານເລກທີ 640, ຖະໜົນໄກສອນ ພິມວິຫານ, ບ້ານ ໂພນພະເນົາ, ເມືອງ ໄຊເສດຖາ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ເຊິ່ງມີພາລະບົດບາດປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ດຳເນີນງານໂດຍບໍ່ສະແຫວງຫາຜົນກຳໄລ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ສິນເຊື້ອຜູ້ທຸກຍາກ, ຜູ້ມີ ຈຸດປະສົງລົງທຶນໃນເມືອງທຸກຍາກ ແລະ ຕາມແນວທາງ ນະ ໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານກຳນົດອອກໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນນະໂຍບາຍ ເພື່ອແນໃສ່ຫັນ ປ່ຽນພື້ນຖານເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ໄປສູ່ການ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າໃນຂົງເຂດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍ, ຫັດຖະກຳ ແລະ ການບໍລິການໃຫ້ມີ ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ວຍການໃຫ້ກູ້ຢືມດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ. ປັດຈຸບັນ ທະນາຄານນະໂຍບາຍປະກອບມີ 1 ສຳນັກງານໃຫຍ່ ແລະ 11 ສາຂາ ຄື: ສາຂາ ໄຊສົມບູນ, ສາຂາ ຝັ່ງສາລີ, ສາຂາ ຫຼວງນ້ຳທາ, ສາຂາ ອຸດົມໄຊ, ສາຂາ ຫຼວງພະບາງ, ສາຂາ ຊຽງຂວາງ, ສາຂາ ຫົວພັນ, ສາຂາ ສະຫວັນນະເຂດ, ສາຂາ ຈຳປາສັກ, ສາຂາ ອັດຕະປື ແລະ ສາຂາ ບໍລິຄຳໄຊ.

ທະນາຄານນະໂຍບາຍສາຂາອຸດົມໄຊຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຕາມພາລະບົດບາດ, ຂອບ ເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ສ້າງອອກນັ້ນກໍຄື: ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ, ສະໜອງສິນເຊື້ອ ດອກເບ້ຍຕໍ່າໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກ ນຳໄປຜະລິດເປັນສິນຄ້າສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ສຸມ ໃສ່ຜະລິດສິນຄ້າທີ່ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອແນໃສ່ຫັນປ່ຽນພື້ນຖານເສດຖະກິດທຳມະຊາດໄປສູ່ການຜະລິດ ເປັນສິນຄ້າ ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍໃນຄອບຄົວ, ຫັດຖະກຳ ແລະ ການ ບໍລິການໃນຊົນນະບົດ ເພື່ອລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໂດຍສະເພາະໃນຂອບເຂດແຂວງ ອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງເປັນອີກແຫຼ່ງການສະໜອງເງິນທຶນທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຖືວ່າມີຄວາມທ້າທາຍສູງ ເນື່ອງຈາກແຂວງອຸດົມໄຊ ເປັນແຂວງທີ່ມີບ້ານທຸກຍາກຈຳນວນຫຼາຍ ແລະ ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຍັງມີສັດສ່ວນສູງ ອີງໃສ່ສະຖິຕິປີ 2019 ໄດ້ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຕົວເລກອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຕໍ່ຫົວຄົນ ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊເທົ່າກັບ 29.2 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງເປັນຕົວເລກທີ່ ສູງທີ່ສຸດ ຂອງບັນດາແຂວງໃນເຂດພາກເໜືອ. ຕໍ່ກັບບັນດາຄວາມສຳຄັນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຄະນະຄົ້ນຄວ້າຈຶ່ງມີ ຄວາມສົນໃຈໃນການສຶກສາຫົວຂໍ້ ຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ກາກຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍການສຶກສາ ແມ່ນມີຂອບເຂດພື້ນທີ່ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ. ມີ ຈຸດປະສົງການສຶກສາເພື່ອສຶກສາສະພາບລວມຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ

ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເພື່ອສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນຈາກ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ.

II. ທິດສະດີ ແລະ ບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ຫຼາຍທິດສະດີເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການກຳນົດບັນຫາ ແລະ ອະທິບາຍ ຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ: ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບຄວາມທຸກຍາກ ຂອງ Peter Townsend (1979), ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (1999) ແລະ ທະນາຄານໂລກ (2012) ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມທຸກຍາກ, ທິດສະດີສິນເຊື້ອ, ທິດສະດີ ກ່ຽວກັບການບໍລິໂພກ (Consumption Theories), ທິດສະດີແຮງຈູງໃຈ (Motivation Theory), ທິດສະດີ ຄວາມຕ້ອງການເງິນ (Money Demand Theory), ທິດສະດີການກູ້ຢືມຂອງອະດາມສະມິດ (Adam Smith) ແລະ ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງທະນາຄານຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ. ນອກຈາກນັ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າ ຍັງໄດ້ສຶກສາບັນດາບົດວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອມາຊ່ວຍໃນການອະທິບາຍຜົນ ການຄົ້ນຄວ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການສຶກສາຂອງ ສີສຸພັນ ແກ້ວມະນີວັນ (2023) ໄດ້ສຶກສາ ຄຸນນະພາບຊີວິດ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງລູກຄ້າເປົ້າໝາຍຕໍ່ກັບຄຸນນະພາບການໃຫ້ບໍລິການສິນເຊື້ອຂອງ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ສຳນັກງານໃຫຍ່ ໂດຍໃຫ້ການປຽບທຽບຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງລູກຄ້າ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການກູ້ຢືມ, ການສຶກສາຂອງ ປິຍະ ວົງພິດ ພ້ອມຄະນະ (2022) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນລາວ. ນຳໃຊ້ຂໍ້ ມູນຈາກການສຳຫຼວດໃນປີ 2019 ໃນເຂດພື້ນທີ່ 6 ແຂວງໄດ້ແກ່: ແຂວງອັດຕະປື, ຈຳປາສັກ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນ ນະເຂດ, ວຽງຈັນ ແລະ ຊຽງຂວາງ, ການສຶກສາຂອງ ເກດສະຫນາ (2016) ໄດ້ສຶກສາ ປະສິດທິພາບຂອງສິນເຊື້ອ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ສາຂາ ຊຽງຂວາງ, ການສຶກສາຂອງ Houensou ພ້ອມດ້ວຍ ຄະນະ (2021) ໄດ້ສຶກສາ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຜົນຜະລິດຄອບຄົວ ໃນປະເທດເບນິນ: ກໍລະນີສຶກສາຟາມຂະໜາດນ້ອຍ, ການສຶກສາຂອງ Nakano ແລະ Magezi (2020) ໄດ້ສຶກສາ ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານສິນ ເຊື້ອທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຜົນຜະລິດກະສິກຳຂອງຊາວກະສິກອນລາຍຍ່ອຍໃນເຂດເຊນີໂກລີເວີວໍເລ (Senegal River Valley), ການສຶກສາຂອງ Nguyen, Trinh ແລະ Nguyen (2024) ໄດ້ສຶກສາ ບົດບາດຂອງການເງິນຈຸ ລະພາກຕ່ຳຄົວເຮືອນ: ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຂອງ ປະເທດຫວຽດນາມ “The Role of Microfinance in Household Livelihoods: Evidence from Rural Vietnam” ແລະ ການສຶກສາຂອງ Roodman ແລະ Morduch (2014) ໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກຕ່ຳກັບການລົບລ້າງຄວາມທຸກ ຍາກ “The Impact of Microfinance on Poverty Reduction: A Review of the Evidence”.

III. ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການຄົ້ນຄວ້າແບບປະລິມານ (Quantitative Research) ໂດຍໄດ້ຈາກ ການສຶກສາບັນດາເອກະສານ, ປຶ້ມຕຳລາ ແລະ ບົດຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອນຳມາເປັນແນວທາງໃນການ ກຳນົດຂອບເຂດຂອງການຄົ້ນຄວ້າ. ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນປະຖົມພູມທີ່ໄດ້ຈາກການລວບລວມແບບສອບຖາມຂອງກຸ່ມ ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຄົວເຮືອນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດເມືອງທຸກຍາກ ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຳນວນ 392 ຄົວເຮືອນ ທັງຜູ້ທີ່ມີການກູ້ ຢືມ ແລະ ບໍ່ໄດ້ກູ້ຢືມເງິນຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ, ສຳລັບ ຂໍ້ມູນທຸຕິຍະພູມແມ່ນໄດ້ຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ ສາຂາພາກເໜືອ ແລະ ຂໍ້ມູນສະຖິຕິກົມພັດທະນາຊຸມນະບົບກະຊວງກະສິກຳຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ໂດຍເຮັດການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ Ordinary Least Square (OLS) ໂດຍເຮັດການວິເຄາະ ຜ່ານໂປຣແກມ STATA, ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງນຳຜົນການວິເຄາະມາອະທິບາຍຕາມຫຼັກການ ແລະ ທິດສະດີ ໂດຍແບ່ງ ເປັນຂັ້ນຕອນຂອງການວິເຄາະ ດັ່ງນີ້:

1) ການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍສະຖິຕິພັນລະນາ

ເພື່ອເປັນການສຶກສາສະພາບລວມຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຂອງປະຊາຊົນຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ຜູ້ຄົນຄວ້າຈະໄດ້ສັງລວມຂໍ້ມູນ ແລ້ວນຳມາວິເຄາະໂດຍນຳໃຊ້ສະຖິຕິແບບພັນລະນາ (Descriptive Statistic) ເພື່ອອະທິບາຍຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນລັກສະນະຂອງລູກຄ້າ ແລະ ສະພາບການປ່ອຍສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານ ເຊິ່ງການນຳໃຊ້ສະຖິຕິເພື່ອອະທິບາຍຂໍ້ມູນ ປະກອບດ້ວຍ: ຄ່າຄວາມຖີ່ (Frequency), ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ (Percentage), ຄ່າສະເລ່ຍ (Mean) ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ (Standard Deviation).

2) ການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍແບບຈຳລອງເສດຖາມິຕິ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ຈະນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖາມິຕິເຂົ້າໃນການວິເຄາະ ໂດຍນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງສົມຜົນຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression) ເພື່ອທົດສອບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ ປັດໄຈການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອທະນາຄານນະໂຍບາຍກັບລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນ, ໃນການປະເມີນຄ່າສຳປະສິດ ທີ່ສະແດງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແມ່ນດຳເນີນການວິເຄາະດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Ordinary Least Square: OLS) ຜ່ານໂປຣແກຼມວິເຄາະສະຖິຕິສຳເລັດຮູບ STATA. ເຊິ່ງສະແດງແບບຈຳລອງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

$$Poverty_i = \beta_0 + \beta_1 access_i + \beta_2 gender_i + \beta_3 age_i + \beta_4 status_i + \beta_5 edu_i + \beta_6 agric_i + \beta_7 size_i + \varepsilon_i$$

ໂດຍ $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6, \beta_7$ ຄ່າສຳປະສິດການຖົດຖອຍຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະແຕ່ລະຕົວ.

$Poverty_i$: ຄ່າດັດຊະນີຄວາມທຸກຍາກ (MPI) ຂອງຄົວເຮືອນ ທີ່ i

$access_i$: ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອທະນາຄານນະໂຍບາຍຂອງຄົວເຮືອນທີ່ i

$gender_i$: ເພດຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນທີ່ i

$status_i$: ສະຖານະພາບຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນທີ່ i

$\beta_5 edu$: ລະດັບການສຶກສາຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນທີ່ i

$agric_i$: ອາຊີບຊາວກະສິກອນຂອງຫົວໜ້າຄົວເຮືອນທີ່ i

$size_i$: ຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນທີ່ i

ε_i : ຄ່າຄາດເຄື່ອນຂອງແບບຈຳລອງ

IV. ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການອະພິປາຍ

• ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ

1) ຜົນການວິເຄາະຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ

ຜົນການສຶກສາ ພົບວ່າ: ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດຍິງ ກວມເອົາ 55.61 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 36 – 45 ປີ ກວມເອົາ 33.93 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີລະດັບການສຶກສາຈົບຊັ້ນປະຖົມ ກວມເອົາ 44.64 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີອາຊີບຫຼັກເປັນຊາວກະສິກອນ ກວມເອົາ 90.31 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີສະມາຊິກໃນຄອບຄົວລະຫວ່າງ 4 – 6 ຄົນ ກວມເອົາ 59.69 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ມີລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນລະຫວ່າງ 1,500,001 – 2,500,000 ກີບ ກວມເອົາ 36.73 ສ່ວນຮ້ອຍ.

2) ຜົນການວິເຄາະສາສະພາບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຂອງປະຊາຊົນຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ

ຜົນການສຶກສາ ພົບວ່າ: ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ໃຊ້ບໍລິການ (ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ) ສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ກວມເອົາ 75.51 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສ່ວນໃຫຍ່ມີວົງເງິນກູ້ຢືມສິນເຊື່ອລະຫວ່າງ

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 60-70

10,000,001 – 20,000,000 ກີບ ກວມເອົາ 81.08 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຮອງລົງມາແມ່ນມີວົງເງິນການກູ້ຢືມສິນເຊື້ອ ລະຫວ່າງ 20,000,001 – 30,000,000 ກີບ ກວມເອົາ 10.81 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີໄລຍະເວລາການກູ້ຢືມສິນເຊື້ອ ຫຼາຍ ກວ່າ 5 ປີ ກວມເອົາ 79.73 ສ່ວນຮ້ອຍ, ມີຈຸດປະສົງໃນການນຳໃຊ້ສິນເຊື້ອ ເພື່ອລ້ຽງສັດ ກວມເອົາ 75.00 ສ່ວນ ຮ້ອຍ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ມີຄວາມຄິດເຫັນວ່າສິນເຊື້ອທະນາຄານນະໂຍບາຍຊ່ວຍປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນລະດັບ ປານກາງ ກວມເອົາ 50.0 ສ່ວນຮ້ອຍ.

3) ຜົນການວິເຄາະສະພາບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ

ຜົນການສຶກສາ ພົບວ່າ: ຄົວເຮືອນສ່ວນໃຫຍ່ຍັງປະເຊີນກັບບັນຫາດ້ານການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂອງ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ເຊິ່ງຜົນການວິເຄາະຊຶ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄົວເຮືອນທີ່ມີສະມາຊິກໃນຄອບຄົວທີ່ມີອາຍຸ 10 ຂຶ້ນໄປ ສາມາດຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມທຸກຄົນແມ່ນກວມເອົາພຽງ 53.32 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄົວເຮືອນທີ່ມີສະມາຊິກທີ່ເປັນ ເດັກນ້ອຍ ອາຍຸລະຫວ່າງ 6 – 14 ປີ ກໍຍັງມີບາງຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງກວມເອົາ 54.85 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສ່ວນ ໃຫຍ່ໃນໄລຍະ 12 ເດືອນຜ່ານມາ ຄົວເຮືອນບໍ່ໄດ້ປະສົບບັນຫາການຂາດແຄນອາຫານ ຫຼື ມີອາຫານການກິນບໍ່ ພຽງພໍ ກວມເອົາ 62.5 ສ່ວນຮ້ອຍ, ໃນດ້ານການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຂັ້ນພື້ນຖານ ເຊັ່ນ: ສຸກສາລາ ບ້ານ ຫຼື ໂຮງໝໍ ການສຶກສາຊຶ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄົວເຮືອນທີ່ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ 100 ສ່ວນຮ້ອຍ ແມ່ນສາມາດເຂົ້າ ເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຂັ້ນພື້ນຖານໄດ້, ສ່ວນໃຫຍ່ຄົວເຮືອນມີໄຟຟ້າໃຊ້, ມີນ້ຳດື່ມສະອາດພຽງພໍເພື່ອ ໃຊ້ໃນການບໍລິໂພກປະຈຳວັນ ແລະ ມີຫ້ອງນ້ຳ ຫຼື ສ້ວມທີ່ສະອາດຖືກຫຼັກສຸຂະອະນາໄມ ກວມເອົາ 100 ສ່ວນ ຮ້ອຍ, ໃນດ້ານຂອງສະຖານທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຄົວເຮືອນເຫັນວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ອາຄານບ້ານເຮືອນຂອງຄົວເຮືອນຍັງນຳໃຊ້ ພື້ນດິນ, ໄມ້ໃຜ່ ແລະ ວັດສະດຸຈາກທຳມະຊາດ ກວມເອົາ 50.77 ສ່ວນຮ້ອຍ, ດ້ານແຫຼ່ງພະລັງງານຫຼັກທີ່ໃຊ້ໃນຄົວ ເຮືອນ ສ່ວນໃຫຍ່ຄົວເຮືອນໄດ້ນຳໃຊ້ເຕົາຟື້ນ ຫຼື ເຕົາຖ່ານໃນການຫຸງຕົ້ມອາຫານໃນຄົວເຮືອນ ກວມເອົາ 50.77 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ດ້ານການຄອບຄອງຊັບສິນຖາວອນຄົງທີ່ເຊັ່ນ ໂທລະສັບ, ໂທລະພາບ, ແອ, ລົດຖີບ, ລົດຈັກ ພົບ ວ່າ ຄົວເຮືອນປະມານ 53.57 ສ່ວນຮ້ອຍ ບໍ່ມີຊັບສິນຖາວອນຄົງທີ່ຮັບໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ. ສຳລັບ ຜົນການວິເຄາະ ຫຼື ການວັດແທກສະພາບຄວາມທຸກຍາກແບບຫຼາຍມິຕິ (Multidimensional Poverty) ຊຶ້ໃຫ້ເຫັນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ ຄົວເຮືອນຍັງປະເຊີນກັບບັນຫາການຂາດແຄນບາງດ້ານ ເຊິ່ງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄົວເຮືອນທີ່ເປັນຄົນທຸກຍາກ ມີອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງຄົວເຮືອນທີ່ທຸກຍາກມີການຂາດແຄນສະເລ່ຍ 41.98% ຂອງຕົວຊີ້ບອກ ທັງໝົດໃນ 3 ດ້ານ (ດ້ານການສຶກສາ, ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ດ້ານມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ) ໂດຍມີລະດັບ ຄວາມທຸກຍາກໂດຍລວມຂອງພື້ນທີ່ພາກເໜືອທີ່ເຮັດການສຶກສາແມ່ນເທົ່າກັບ 29.23 ສ່ວນຮ້ອຍ.

4) ການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນຈາກທະນາຄານ ນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ

ການສຶກສາໄດ້ນຳໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະມິຕິເຂົ້າໃນການວິເຄາະ ໄດ້ແກ່ແບບຈຳລອງສົມຜົນຖົດ ຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression Model) ເພື່ອທົດສອບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ ປັດໄຈການເຂົ້າເຖິງສິນ ເຊື້ອທະນາຄານນະໂຍບາຍກັບລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນ, ໃນການປະເມີນຄ່າສຳປະສິດ ທີ່ສະແດງ ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແມ່ນດຳເນີນການວິເຄາະດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍ ສຸດ (Ordinary Least Square: OLS)

ຕາຕະລາງທີ 1: ຄ່າສະຖິຕິພື້ນຖານຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນ

ຊື່ຕົວປ່ຽນ	ຄວາມໝາຍ	Obs	Mean	Std. Dev.	Min	Max
poverty	ຄວາມທຸກຍາກ	392	0.318	0.175	0	0.5
access	ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ	392	0.671	0.470	0	1
gender	ເພດຊາຍ	392	0.444	0.497	0	1
age	ອາຍຸ	392	42.921	11.971	19	72

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 60-70

status	ສະຖານະພາບ	392	0.962	0.192	0	1
edu	ລະດັບການສຶກສາ	392	4.253	3.368	0	13
agric	ອາຊີບຊາວກະສິກອນ	392	0.903	0.296	0	1
size	ຈຳນວນສະມາຊິກຄອບຄົວ	392	5.230	1.870	1	10

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປຣແກຼມ STATA.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 1 ພົບວ່າ: ຕົວປ່ຽນຄວາມທຸກຍາກ (Poverty) ເຊິ່ງວັດແທກຈາກຄ່າດັດຊະນີຄວາມທຸກຍາກແບບຫຼາຍມິຕິ ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 0.318, ຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 0.5; ຕົວປ່ຽນການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ (access) ເຊິ່ງວັດແທກຈາກການນຳໃຊ້ສິນເຊື່ອເງິນກຸ້ຢມຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ເຊິ່ງເປັນຕົວປ່ຽນຮຸ່ນ (Dummy Variable) ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 0.671, ມີຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 1; ຕົວປ່ຽນເພດ (gender) ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 0.444, ຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 1; ຕົວປ່ຽນອາຍຸ (age) ມີອາຍຸສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 42.92 ປີ, ຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 19 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 72 ປີ; ຕົວປ່ຽນສະຖານະພາບ (Status) ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 0.962, ຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 1; ຕົວປ່ຽນລະດັບການສຶກສາ (Edu) ທີ່ວັດແທກຈາກຈຳນວນປີຂອງການຮຽນໜັງສື ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 4.253 ປີ, ຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 13 ປີ; ຕົວປ່ຽນອາຊີບຊາວກະສິກອນ (agric) ມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 0.903, ມີຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 0 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 1 ແລະ ຕົວປ່ຽນຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ (size) ເຊິ່ງວັດແທກຈາກຈຳນວນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ໂດຍມີຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 5.23 ຄົນ, ມີຄ່າຕໍ່າສຸດເທົ່າກັບ 1 ແລະ ຄ່າສູງສຸດເທົ່າກັບ 10 ຄົນ.

ຕາຕະລາງທີ 2: ການກວດສອບບັນຫາສະຫະສຳພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈຳລອງ

	access	gender	age	status	edu	agric	size
access	1						
gender	0.134	1					
age	-0.2335	0.1356	1				
status	-0.0548	-0.0359	0.1933	1			
edu	-0.0039	0.055	-0.2948	-0.0799	1		
agric	0.0641	-0.0197	0.1911	-0.0654	-0.3932	1	
size	0.0512	0.1513	0.1837	0.1242	0.0561	0.0172	1

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປຣແກຼມ STATA.

ຕາຕະລາງທີ 2 ພົບວ່າ: ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະແຕ່ລະຕົວມີຄວາມສຳພັນກັນໃນລະດັບຕໍ່າ (ບໍ່ເກີນ 0.8) ຫຼື ບໍ່ມີບັນຫາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະມີຄວາມສຳພັນກັນເອງໃນລະດັບສູງເກີນໄປ (Hair ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ (2010)). ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງໄດ້ນຳຕົວປ່ຽນຕ່າງໆໄປວິເຄາະໃນສົມຜົນການຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression) ເປັນລຳດັບຕໍ່ໄປ

ຕາຕະລາງທີ 3: ການວິເຄາະການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ Multiple Regression

Source	SS	df	MS	Number of obs	=	392
Model	3.1053	7	0.444	F(7, 384)	=	19.10
Residual	8.9180	384	0.023	Prob > F	=	0.000
Total	12.0234	391	0.031	R-squared	=	0.2583
				Adj R-squared	=	0.2448
				Root MSE	=	0.1524
poverty	Coef.	Std. Err.	t	P>t	[95% Conf. Interval]	
access	-0.152***	0.017	-8.79	0.0000	-0.1864	-0.1182
gender	0.041**	0.016	2.56	0.0110	0.0095	0.0729

ວາລະສານສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ (JFMS) ສະບັບ 1, ຊຸດທີ 1 (2026) 60-70

age	-0.001	0.001	-1.42	0.1570	-0.0025	0.0004
status	0.127***	0.042	3.06	0.0020	0.0453	0.2087
edu	-0.015***	0.003	-5.89	0.0000	-0.0205	-0.0102
agric	-0.053*	0.029	-1.84	0.0670	-0.1094	0.0037
size	-0.007	0.004	-1.62	0.1050	-0.0154	0.0015
_cons	0.474	0.061	7.78	0.0000	0.3542	0.5938

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຈາກການວິເຄາະດ້ວຍໂປຣແກຼມ Amos.

ໝາຍເຫດ: *, **, *** ມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1, 0.05 ແລະ 0.01 ຕາມລຳດັບ.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 3 ພົບວ່າ: ແບບຈຳລອງໃຫ້ຄ່າ $F(7, 384)$ ເທົ່າກັບ 19.10 ແລະ ຄ່າ $\text{Prob} > F$ ເທົ່າກັບ 0.000 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ເອົາເຂົ້າໃນແບບຈຳລອງ ສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມກໍຕິຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກໄດ້ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, ນອກຈາກນັ້ນ ແບບຈຳລອງຍັງສະແດງຄ່າ Adj R-squared ເທົ່າກັບ 0.2448 ສະແດງວ່າຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທຸກຕົວຊ່ວຍກັນອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມໄດ້ 24.48 ສ່ວນຮ້ອຍ. ສໍາລັບ ຜົນການວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມແມ່ນສາມາດສະແດງໄດ້ ດັ່ງນີ້:

ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ (access) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ -0.152, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.0000 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງປະຊາຊົນຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າຄົວເຮືອນສາມາດເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກຫຼຸດລົງ 0.152 ຫົວໜ່ວຍ.

ເພດ (gender) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ 0.041, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.0110 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເພດຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມເປັນເພດຊາຍ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກເພີ່ມຂຶ້ນ 0.041 ຫົວໜ່ວຍ.

ອາຍຸ (age) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ -0.001, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.1570 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອາຍຸຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງບໍ່ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອາຍຸຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບເຮັດໃຫ້ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກປ່ຽນແປງ.

ສະຖານະພາບ (status) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ 0.127, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.0020 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສະຖານະພາບຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີສະຖານະພາບແຕ່ງງານແລ້ວ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກເພີ່ມຂຶ້ນ 0.127 ຫົວໜ່ວຍ.

ລະດັບການສຶກສາ (edu) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ -0.015, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.0000 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີລະດັບການສຶກສາສູງຂຶ້ນ 1 ປີ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າດັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກຫຼຸດລົງ 0.015 ຫົວໜ່ວຍ.

ອາຊີບຊາວກະສິກອນ (agric) ມີຄ່າ Coefficienc ເທົ່າກັບ -0.053, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.0670 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອາຊີບຊາວກະສິກອນມີຄວາມສໍາພັນກັບລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມ

ໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1 ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຖ້າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມມີອາຊີບເປັນຊາວກະສິກອນ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າຕັດຊະນີລະດັບຄວາມຄວາມທຸກຍາກຫຼຸດລົງ 0.053 ຫົວໜ່ວຍ.

ຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ (size) ມີຄ່າ Coefficiencie ເທົ່າກັບ -0.007, ຄ່າ P-value ເທົ່າກັບ 0.1050 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄ່າຕັດຊະນີລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ເຊິ່ງບໍ່ເປັນໄປຕາມສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້, ໂດຍຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຈຳນວນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບເຮັດໃຫ້ຄ່າຕັດຊະນີລະດັບຄວາມຄວາມທຸກຍາກປ່ຽນແປງ.

• ການອະພິປາຍ

ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍ ມີຄວາມສໍາພັນໃນທາງກົງກັນຂ້າມກັບຕົວຊີ້ວັດລະດັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຂອງຄົວເຮືອນໃນເຂດພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ. ການວິເຄາະດ້ວຍແບບຈຳລອງຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression) ໃນບົດນີ້ໄດ້ຢືນຢັນວ່າ ການເພີ່ມຂະໜາດການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ ເປັນປັດໄຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງມີລະດັບຄວາມໝາຍສໍາຄັນທາງສະຖິຕິຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ເຊິ່ງຜົນນີ້ກົງກັບກອບແນວຄິດທາງທິດສະດີການເງິນ ແລະ ການບໍລິໂພກ ທີ່ອະທິບາຍວ່າ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຄົວເຮືອນປັບໂຄງສ້າງການໃຊ້ຈ່າຍ, ເພີ່ມທຶນການຜະລິດ ແລະ ກະຕຸ້ນແຮງຈູງໃຈໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ.

ເມື່ອປຽບທຽບກັບວັນນະກຳທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ເຫັນວ່າບົດຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງຢ່າງໃກ້ຊິດກັບຜົນຂອງຜູ້ສຶກສາຈຳນວນຫຼາຍ ເຊັ່ນໃນບົດສຶກສາຂອງ ສີສຸພັນ ແກ້ວມະນີວັນ ພ້ອມຄະນະ (2023) ພົບວ່າຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບສິນເຊື່ອ ຄົວເຮືອນພື້ນທຸກຖືກເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຄວບຄູ່ກັບການປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຊັບສິນ ແລະ ການອອມ. ການປ່ຽນແປງເຫຼົ່ານີ້ສະທ້ອນກົນໄກການເຮັດວຽກຂອງສິນເຊື່ອໃນທາງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ: ໂດຍທຶນສິນເຊື່ອໄດ້ຖືກແຈກຈາຍການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການຜະລິດ ແລະ ການຄ້າ ນຳໄປສູ່ການເພີ່ມລາຍໄດ້ ແລະ ການປົກປ້ອງຄວາມສ່ຽງຜ່ານການອອມທີ່ສູງຂຶ້ນ. ໃນລັກສະນະດຽວກັນ ເກດສະໜາ (2016) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຊື້ນຳ ແລະ ການຕິດຕາມຫຼັງການກູ້ຢືມ ຮ່ວມກັບເງື່ອນໄຂການກູ້ທີ່ເໝາະສົມ ຊ່ວຍສົ່ງເສີມອັດຕາການຊຳລະໜີ້ ແລະ ການໃຊ້ເງິນກູ້ຕາມເປົ້າໝາຍ, ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນທົ່ວໃຈຂອງແນວຄິດ “credit plus”. ໃນຜົນແບບດຽວກັນໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນວັນນະຄະດີສາກົນ ເຊັ່ນ Roodman & Morduch (2014) ແລະ Thi Hai Au Nguyen ແລະ ຄະນະ (2024) ທີ່ໄດ້ເວົ້າວ່າ microfinance ຊ່ວຍຍົກລະດັບລາຍໄດ້ ແລະ ຄວາມພ້ອມທາງສັງຄົມ.

ໃນມຸມມອງການຜະລິດ ແລະ ຕະຫຼາດ ຜົນຂອງວິໄຈນີ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກຖານໃນບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ໂດຍທ່ານ Denis Acclassato Houensou ແລະ ຄະນະ (2021) ໃຊ້ແບບຈຳລອງ Endogenous Switching Regression ພົບວ່າການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຕອບແທນ/ຜົນຜະລິດຂອງຊາວກະສິກອນລາຍຍ່ອຍປະມານ 13–15%. ນີ້ສອດຄ່ອງກັບຮູບແບບການນຳໃຊ້ເງິນກູ້ຂອງຄົວເຮືອນໃນພາກເໜືອ ທີ່ໝາຍເຖິງການລົງທຶນໃນການຜະລິດ ແລະ ການຄ້າເພື່ອຂະຫຍາຍລາຍໄດ້. ພ້ອມກັນນັ້ນທ່ານ Nakano ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ (2020) ໄດ້ໃຫ້ຄຳຈຳກັດຄວາມສໍາຄັນຕ່າງໆວ່າ ຂໍ້ຈຳກັດທັງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການກູ້ຢືມ (ເຊັ່ນ ຫຼັກຊັບ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ) ສາມາດຄວບຄຸມຜົນຂອງສິນເຊື່ອໃນການເພີ່ມປະສິດທິຜົນການຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນ ຄວາມສໍາເລັດຂອງສິນເຊື່ອບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ປະລິມານເງິນກູ້ ແຕ່ຂຶ້ນກັບການອອກແບບໂຄງການ, ການຊື້ນຳ ແລະ ໂຄງສ້າງຕະຫຼາດຍ້ອນຫຼັງ.

ຜົນຂອງ ປີຍະ ວົງພິດ ພ້ອມຄະນະ (2022) ຮອງຮັບທິດທາງນີ້ດ້ວຍການຊີ້ບອກວ່າ ອາຍຸຄົວເຮືອນ ຂະໜາດຄອບຄົວ, ການອອມ ແລະ ການມີທີ່ດິນເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ເປັນຕົວກຳນົດສໍາຄັນຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ; ການເກີດໄພພິບັດກໍມີຜົນໃນທາງລົບຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ. ເຫຼົ່ານີ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງໃນພາກເໜືອ ທີ່ບາງຄົວເຮືອນຂາດຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ຫຼື ປະສົບໄພພິບັດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການປ່ຽນແປງສິນເຊື່ອ

ເປັນການລົງທຶນທີ່ມີຜົນກະທົບທີ່ຈຳກັດ. ນອກຈາກນີ້ ອານຸດທິດາ ຜ່ານໄຊຍະສັກ (2017) ໃນກຸ່ມ SMEs ແຂວງຈຳປາສັກ ກໍພົບວ່າ ຮູບແບບການລົງທຶນ, ອາຍຸການດຳເນີນທຸລະກິດ, ກຳໄລ, ຫນັ້ນສິນ ແລະ ຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ເປັນຕົວກຳນົດຫຼັກທີ່ເຮັດໃຫ້ການເຂົ້າເຖິງເງິນສິນເຊື່ອສຳເລັດ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າເອົາບົດຮຽນນີ້ມານຳໃຊ້ໃນພາກເໜືອ ຈະເຫັນວ່າການປັບແຕ່ງເງື່ອນໄຂການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອໃຫ້ມີຄວາມຍືດຢຸນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວົງຈອນການຜະລິດ/ການຄ້າ ແມ່ນຈຸດສຳຄັນໃນການຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງສິນເຊື່ອ.

ໃນມຸມມອງທາງສັງຄົມ ການເຂົ້າຮ່ວມກຸ່ມສິນເຊື່ອ ແລະ ການຕິດຕາມຫຼັງການໃຫ້ສິນເຊື່ອ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດ “ທຶນທາງສັງຄົມ” ໃນຊຸມຊົນ: ການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້, ການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະ ການປຸກຝັງວິໄນທາງການເງິນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຫຼັກຖານຈາກ Roodman & Morduch (2014) ແລະ Thi Hai Au Nguyen ແລະ ຄະນະ (2024) ທີ່ເວົ້າວ່າ microfinance ບໍ່ພຽງແຕ່ເສີມລາຍໄດ້ ແຕ່ຍັງສ້າງຄວາມພ້ອມຂອງຄົວເຮືອນໃຫ້ຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງ. ໂດຍສ່ວນຫຼາຍແລ້ວຜູ້ກູ້ຢືມທີ່ມີການຊື້ນຳ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳກຸ່ມ ມັກຈະມີອັດຕາຊຳລະໜີ້ທີ່ດີ ແລະ ສາມາດແປງເງິນກູ້ເປັນລາຍໄດ້ຢ່າງຍືນຍົງ. ໃນມຸມນີ້ ການຮ່ວມມືຂອງທະນາຄານ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກຸ່ມຊຸມຊົນ ແມ່ນເປັນຕົວປັບຜົນກະທົບທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້.

ພ້ອມກັນນັ້ນ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດທີ່ຄວນພິຈາລະນາ ໂດຍສະເພາະອັນທີ່ອຳອິດແມ່ນ ການວັດຜົນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກມັກເພິ່ງພາບແບບສອບຖາມ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກຫຼາຍມິຕິ ທີ່ອາດມີອັກຄະຕິຈາກການຮັບຮູ້. ອັນທີສອງ ການວິເຄາະແບບ cross-section ບໍ່ສາມາດຈັບ “ເຫດຜົນ-ຜົນຕາມມາ” ໄດ້ແບບແຂງແຮງ ຈຶ່ງຄວນມີການຕິດຕາມ panel ຫຼື ການອອກແບບ quasi-experiment ໃນອະນາຄົດ. ອັນທີສາມ ປັດໄຈພາຍນອກເຊັ່ນ ໄພພິບັດ, ຄວາມຜັນຜວນລາຄາສິນຄ້າການກະເສດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ອາດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງສິນເຊື່ອ ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ສອດຄ່ອງກັບບົດຮຽນຈາກ ປີຍະ ວົງພິດ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ (2022) ແລະ Nakano ແລະ Magezi (2020) ທີ່ຊີ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນຂອງການຈັດການຄວາມສ່ຽງ ແລະ ໂຄງການປະກັນຄວາມເສຍຫາຍ.

ໃນດ້ານນະໂຍບາຍ ບົດວິໄຈນີ້ໄດ້ເພີ່ມທາງເລືອກໃຫ້ຊັດເຈນຫຼາຍດ້ານ: (1) ດຳເນີນ “credit plus” ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ຄູ່ກັບການຊື້ນຳ, ການຕະຫຼາດ, ການເງິນ; (2) ອອກແບບຜະລິດຕະພັນສິນເຊື່ອທີ່ຫົວຢືດດີຕໍ່ວົງຈອນກະສິກຳ ແລະ ຮອງຮັບຄວາມຜັນຜວນ; (3) ພັດທະນາ “ຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນທາງເລືອກ” ເຊັ່ນ ກຸ່ມຮັບປະກັນ ແລະ ປະກັນພືດ-ສັດ; (4) ລົງທຶນໃນຂໍ້ມູນຕະຫຼາດ ແລະ ໂຄງສ້າງພື້ນຖານການຄ້າ ເພື່ອໃຫ້ “ສິນເຊື່ອ ສົ່ງຜົນດີໃຫ້ກັບການລົງທຶນ ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້”. ມາດຕະການເຫຼົ່ານີ້ຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຂອງສິນເຊື່ອຕໍ່ການຫຼຸດຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາຄຸນນະພາບຊີວິດ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ກວ້າງຂວາງ.

V. ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

• ສະຫຼຸບ

ຜົນການວັດແທກສະພາບຄວາມທຸກຍາກແບບຫຼາຍມິຕິ (Multidimensional Poverty) ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ຄົວເຮືອນຍັງປະເຊີນກັບບັນຫາການຂາດແຄນບາງດ້ານ ໂດຍມີຄົວເຮືອນທີ່ເປັນຄົນທຸກຍາກກວມອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນນັ້ນມີການຂາດແຄນສະເລ່ຍ 41.98% ຂອງຕົວຊີ້ບອກທັງໝົດໃນ 3 ດ້ານ (ດ້ານການສຶກສາ, ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ດ້ານມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ) ໂດຍມີລະດັບຄວາມທຸກຍາກລວມຂອງພື້ນທີ່ພາກເໜືອທີ່ເຮັດການສຶກສາແມ່ນເທົ່າກັບ 29.23 ສ່ວນຮ້ອຍ. ຜົນການວິເຄາະຍັງພົບວ່າ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ໄດ້ແກ່: ປັດໄຈການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ, ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ອາຊີບຊາວກະສິກອນ, ສ່ວນປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນໃນທິດທາງດຽວກັນໄດ້ແກ່: ເພດ ແລະ ສະຖານະພາບ. ສຳລັບ ປັດໄຈຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ອາຍຸ ພົບວ່າບໍ່ມີຄວາມສຳພັນກັບລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງຄົວເຮືອນ.

• ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຈາກຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານນະໂຍບາຍມີສ່ວນຊ່ວຍຫຼຸດລະດັບຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ໃນຂະນະທີ່ຄົວເຮືອນເພດຊາຍ ແລະ ສະຖານະພາບແຕ່ງງານແລ້ວມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະເພີ່ມຄະແນນຄວາມທຸກຍາກຫຼາຍຂຶ້ນ ສ່ວນລະດັບການສຶກສາ ແລະ ອາຊີບຊາວກະສິກອນເປັນຕົວປ່ຽນທີ່ຊ່ວຍລຸດລະດັບຄວາມທຸກຍາກລົງ ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຂໍ້ສະເໜີແນະດ້ານນະໂຍບາຍ ດັ່ງນີ້:

- 1) **ສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອຈາກທະນາຄານນະໂຍບາຍໃຫ້ທົ່ວເຖິງຫຼາຍຂຶ້ນ:** ເນື່ອງຈາກວ່າການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອມີຜົນເຮັດໃຫ້ລະດັບຄວາມທຸກຍາກຫຼຸດລົງ ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຄວນມີການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ບໍລິການສິນເຊື່ອໃຫ້ຄອບຄຸມເຖິງໝູ່ບ້ານທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ປັບປຸງຂະບວນການປ່ອຍສິນເຊື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ຫຼຸດເງື່ອນໄຂດ້ານເອກະສານ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມສິນເຊື່ອເພື່ອການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ສິນເຊື່ອຊາວກະສິກອນ ແລະ ສິນເຊື່ອການຄ້າຂາຍຂະໜາດນ້ອຍ ເປັນຕົ້ນ;
- 2) **ຄວນມີມາດຕະການຊ່ວຍເຫຼືອກຸ່ມຫົວໜ້າຄົວເຮືອນທີ່ເປັນເພດຊາຍ:** ຜົນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ເພດຊາຍມີຄວາມສຳພັນກັບຄວາມທຸກຍາກຫຼາຍຂຶ້ນ ອາດເກີດຈາກພາລະການເບິ່ງແຍງຄອບຄົວ ຫຼື ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລາຍຮັບ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຄວນມີການສົ່ງເສີມການພັດທະນາທັກສະສ້າງອາຊີບໃໝ່ (Upskilling), ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການເຮັດວຽກນອກພາກກະສິກຳໃນທ້ອງຖິ່ນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສ້າງໂຄງການສົ່ງເສີມລາຍໄດ້ເສີມສຳຫຼັບຄົວເຮືອນໂດຍສະເພາະກຸ່ມຜູ້ຊາຍໄວເຮັດວຽກ;
- 3) **ຄວນສົ່ງເສີມຄອບຄົວທີ່ແຕ່ງງານແລ້ວໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງທາງເສດຖະກິດ:** ເນື່ອງຈາກວ່າຜົນການສຶກສາສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຜູ້ທີ່ແຕ່ງງານແລ້ວມີຜົນເຮັດໃຫ້ຄະແນນຄວາມທຸກຍາກເພີ່ມຂຶ້ນ ດັ່ງນັ້ນ, ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈຶ່ງຄວນມີການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການວາງແຜນຄອບຄົວ, ວາງແຜນລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ການຈັດກິດຈະກຳເສີມທັກສະທາງດ້ານການເງິນ (Financial literacy) ໃຫ້ຄົວເຮືອນ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມວຽກເຮັດງານທຳສຳລັບຄູ່ແຕ່ງດອງເປັນຕົ້ນ;
- 4) **ເພີ່ມການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະ ຍົກລະດັບທັກສະແຮງງານ:** ເນື່ອງຈາກຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ລະດັບການສຶກສາທີ່ສູງຂຶ້ນມີສ່ວນຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມທຸກຍາກ ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຈຶ່ງຄວນມີນະໂຍບາຍການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຂະຫຍາຍໂອກາດການສຶກສາຕໍ່ເນື່ອງ, ພັດທະນາທັກສະອາຊີບໃນດ້ານການກະສິກຳສະໄໝໃໝ່ ພ້ອມທັງສະໜັບສະໜູນທຶນການສຶກສາ ແລະ ເຮັດການຝຶກອົບຮົມສຳລັບເຍົາວະຊົນໃນບັນດາຄົວເຮືອນທຸກຍາກ;
- 5) **ສະໜັບສະໜູນອາຊີບຊາວກະສິກອນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນ:** ຜົນການສຶກສາທີ່ພົບວ່າອາຊີບຊາວກະສິກອນຊ່ວຍຫຼຸດລະດັບຄວາມທຸກຍາກລົງໄດ້ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຄວນມີການສົ່ງເສີມການເຮັດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ແລະ ກະສິກຳມູນຄ່າສູງ, ເຮັດການຂະຫຍາຍສິນເຊື່ອສຳລັບປັດໄຈການຜະລິດ ຫຼື ເຄື່ອງມືການກະສິກຳ, ສະໜັບສະໜູນການເຊື່ອມໂຍງຊາວກະສິກອນກັບຕະຫຼາດ ເຊັ່ນ: ການສ້າງສະຫະກອນຊຸມຊົນ, ການສ້າງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການກະສິກຳເປັນຕົ້ນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

- ເກດສະໜາ. (2016). *ປະສິດທິພາບຂອງສິນເຊື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ສາຂາ ຊຽງຂວາງ*.
- ສີສຸພັນ ແກ້ວມະນີວັນ. (2023). *ຄຸນນະພາບຊີວິດ ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງລູກຄ້າເປົ້າໝາຍຕໍ່ກັບຄຸນນະພາບການໃຫ້ບໍລິການສິນເຊື່ອຂອງ ທະນາຄານນະໂຍບາຍ ສຳນັກງານໃຫຍ່*.
- ອານຸດທິດາ ຜ່ານໄຊຍະສັກ. (2017). *ການເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງທຶນຂອງ SMEs ຢູ່ແຂວງ ຈຳປາສັກ*.

- Assouto, A. B., & Houngbeme, D. J. L. (2023). Access to credit and agricultural productivity: Evidence from maize producers in Benin. *Cogent Economics & Finance*, 11(1), 2196856.
- Agbodji, A. E., & Johnson, A. A. (2021). Agricultural credit and its impact on the productivity of certain cereals in Togo. *Emerging Markets Finance and Trade*, 57(12), 3320-3336.
- Abdallah, A. H. (2016). Agricultural credit and technical efficiency in Ghana: is there a nexus?. *Agricultural Finance Review*, 76(2), 309-324.
- Banker, R. D., Charnes, A., & Cooper, W. W. (1984). Some models for estimating technical and scale inefficiencies in data envelopment analysis. *Management science*, 30(9), 1078-1092.
- Charnes, A., Cooper, W. W., & Rhodes, E. (1978). Measuring the efficiency of decision making units. *European journal of operational research*, 2(6), 429-444.
- Charnes, A., Cooper, W. W., & Rhodes, E. (1978). *A data envelopment analysis approach to evaluation of the program follow through experiment in US public school education* (pp. 1-64). Management Sciences Research Group, Graduate School of Industrial Administration, Carnegie-Mellon University.
- Chatchai jams roopngam. (2010, January 11). ແນວທາງການແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມທຸກຍາກ. GotoKnow. Retrieved from <https://www.gotoknow.org/posts/331215>
- Cook, W. D., & Seiford, L. M. (2009). Data envelopment analysis (DEA)–Thirty years on. *European journal of operational research*, 192(1), 1-17.
- Farrell, M. J. (1957). The measurement of productive efficiency. *Journal of the royal statistical society: series A (General)*, 120(3), 253-281.
- Hair, J. F., Sarstedt, M., Ringle, C. M., & Mena, J. A. (2012). An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research. *Journal of the academy of marketing science*, 40(3), 414-433.
- Harvie, C. (2010). Framework chapter: SME access to finance in selected east Asian economies. Small and Medium Enterprises (SMEs) Access to Finance in Selected East Asian Economies. *ERIA Research Project Report*, 14, 17-40.
- Houensou, D. A., Goudjo, G. G., & Senou, M. M. (2021). Access to finance and difference in family farm productivity in Benin: Evidence from small farms. *Scientific African*, 13, e00940.
- Lau, M. M., Cheung, R., Lam, A. Y., & Chu, Y. T. (2013). Measuring service quality in the banking industry: a Hong Kong based study. *Contemporary management research*, 9(3).
- Le, T. T., Mai, H. N., Phan, D. T., Nguyen, M. N., & Le, H. D. (2021). Fintech Innovations: The Impact of Mobile Banking Apps on Bank Performance in Vietnam. *International Journal of Research and Review*, 8(4), 391-401.
- Maslow, A. H. (1954). The instinctoid nature of basic needs. *Journal of personality*.
- Muamali, M. M & Tarus, D. K. (2013). Does Firm Profile Influence Access to Finance among Small and Medium Enterprise in Kenya? *Asian Economics and Financial Review*, 3(6), 714-723.
- Nakano, Y., & Magezi, E. F. (2020). The impact of microcredit on agricultural technology adoption and productivity: Evidence from randomized control trial in Tanzania. *World Development*, 133, 104997.
- Nguyen, T. H. A., Trinh, Q. T., & Nguyen, T. L. (2024). Effects of microcredit programs on household financial portfolios: Evidence from rural Vietnam. *Heliyon*, 10(21).
- Roodman, D., & Morduch, J. (2014). The impact of microcredit on the poor in Bangladesh: Revisiting the evidence. *Journal of Development Studies*, 50(4), 583-604.
- Warr, P. G. (2005). Roads and poverty in rural Laos.